

**AUDITO, APSKAITOS, TURTO VERTINIMO IR NEMOKUMO VALDYMO
TARNYBOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL FINANSINIŲ ATASKAITŲ AUDITO KOKYBĖS TYRIMO ATLIKIMO, JI
ATLIEKANČIŲ DARBUOTOJŲ PARINKIMO, PARENGIMO IR
KVALIFIKACIJOS KĖLIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2017 m. kovo 13 d. Nr. V3-14

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo 48 straipsnio 6, 8 dalimis ir 49 straipsnio 4 dalimi, atsižvelgdamas į Audito priežiūros komiteto elektroninio balsavimo, vykusio iki 2017 m. vasario 28 d., metu pateiktą nuomonę, įformintą 2017 m. kovo 2 d. Audito priežiūros komiteto elektroninio balsavimo protokolo nutarimu A1-5.1 ir į Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2017 m. kovo 8 d. raštą Nr. ((6.3-03)-5K-1704845, 5K-1704738 ir 5K-1705080))-6K-1701879 „Dėl Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų projektų derinimo“,

t v i r t i n u Finansinių ataskaitų audito kokybės tyrimo atlikimo, jį atliekančių darbuotojų parinkimo, parengimo ir kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašą (pridedama).

Direktorius

Audrius Linartas

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
2017-03-08 raštu Nr. ((6.3-03)-5K-1704845,
5K-1704738 ir 5K-1705080))-6K-1701879

PATVIRTINTA
Audito, apskaitos, turto vertinimo ir
nemokumo valdymo tarnybos prie
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
direktoriaus 2017 m. kovo 13 d.
įsakymu Nr. V3-14

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AUDITO KOKYBĖS TYRIMO ATLIKIMO, JĮ ATLIEKANČIŲ DARBUOTOJŲ PARINKIMO, PARENGIMO IR KVALIFIKACIJOS KĖLIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Finansinių ataskaitų audito kokybės tyrimo (toliau – audito kokybės tyrimas) atlikimo, jį atliekančių darbuotojų parinkimo, parengimo ir kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas), nustato juridinių ir fizinių asmenų siūlymų atlikti audito kokybės tyrimą nagrinėjimo, sprendimų dėl šių siūlymų priėmimo ir informavimo apie juos, audito kokybės tyrimo pradžios, atlikimo, rezultatų pateikimo, tyrimo sustabdymo, nutraukimo, Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Tarnyba) darbuotojų arba valstybės tarnautojų (toliau darbuotojas arba valstybės tarnautojas – darbuotojas), atliekančių audito kokybės tyrimą parinkimo, parengimo ir kvalifikacijos kėlimo tvarką ir procedūras.

2. Tvarkos aprašas parengtas įgyvendinant Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo (toliau – Įstatymas) 48 straipsnio 6, 8 dalių ir 49 straipsnio 4 dalies nuostatas.

3. Šiame Tvarkos apraše vartojamų sąvokų reikšmės atitinka Įstatyme vartojamų sąvokų reikšmes.

II SKYRIUS JURIDINIŲ IR FIZINIŲ ASMENŲ SIŪLYMŲ ATLIKTI AUDITO KOKYBĖS TYRIMĄ NAGRINĖJIMO, SPRENDIMŲ DĖL JŲ PRIĖMIMO IR INFORMAVIMO APIE PRIIMTUS SPRENDIMUS TVARKA

4. Gavusi pareiškėjo siūlymą atlikti audito kokybės tyrimą (toliau – prašymas), Tarnyba pagal Tvarkos aprašo 6 punkte nurodytus kriterijus įvertina, ar prašymas yra nagrinėtinas.

5. Jei prašymas yra nenagrinėtinas, Tarnyba apie atsisakymą jį nagrinėti ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo užregistravimo Tarnyboje dienos raštu arba elektroninėmis priemonėmis informuoja pareiškėją, nurodydama vieną ar kelis iš šios Tvarkos aprašo 6.1–6.5 papunkčiuose nurodytų atsisakymo nagrinėti prašymą pagrindų, išskyrus atvejus, kai prašymai yra anoniminiai arba juose nenurodyti pareiškėjo kontaktiniai duomenys.

6. Tarnyba nenagrinėja prašymų:

6.1 kuriuose nenurodytas konkretus tyrimo objektas (t. y. konkretus prašomas ištirti finansinių ataskaitų auditas (toliau – auditas) ir jį atlikusi audito įmonė ir (ar) auditorius);

6.2. kurie išdėstyti nesuprantamai ir (arba) neįskaitomai;

6.3. kurie pareiškėjo nepasirašyti (anoniminiai), išskyrus atvejus, kai Tarnybos motyvuotu sprendimu nagrinėjami su galimai nekokybiškai atliktu auditu ir viešuoju interesu

susiję anoniminiai pranešimai, kurių neištyrimas gali neigiamai veikti audito rinkos funkcionavimą;

6.4. kuriuose prašoma ištirti auditus, dėl kurių galimų kokybės trūkumų prašymo gavimo dieną yra suėję arba pagal Tvarkos aprašo 7 punkte nustatytus Tarnybos sprendimo pradėti audito kokybės tyrimą arba jo nepradėti priėmimo terminus, šio sprendimo priėmimo dieną bus suėję Įstatymo 56 straipsnio 9 dalyje nustatyti nurodymų ir poveikio priemonių skyrimo senaties terminai;

6.5. kurie pateikti praleidus Įstatymo 48 straipsnio 6 dalyje nustatytą jų pateikimo Tarnybai terminą.

7. Jei gautas prašymas yra nagrinėtinas, jis turi būti išnagrinėtas ir sprendimas pradėti audito kokybės tyrimą arba jo nepradėti turi būti priimtas per 20 darbo dienų. Kai dėl objektyvių priežasčių per 20 darbo dienų prašymo nagrinėjimas negali būti baigtas, jo nagrinėjimo terminas Tarnybos direktoriaus sprendimu gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip dar 20 darbo dienų.

8. Jeigu pareiškėjas kartu su prašymu nepateikia visų reikalingų dokumentų arba, kai reikia patikslinti prašyme nurodytą informaciją, Tarnyba ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo užregistravimo Tarnyboje dienos raštu kreipiasi į pareiškėją, auditorių ar audito įmonę, kurių atliktą auditą prašoma ištirti, kompetentingą instituciją, organizaciją, kitus asmenis dėl reikiamų dokumentų ar kitos informacijos pateikimo.

9. Tvarkos aprašo 7 punkte nurodytas prašymo nagrinėjimo terminas neskaičiuojamas nuo Tvarkos aprašo 8 punkte nurodyto kreipimosi dėl papildomos informacijos dienos, o gavus reikiamą informaciją ar dokumentus, termino skaičiavimas tęsiamas.

10. Tarnybos sprendimu prašymo nagrinėjimas gali būti nutraukiamas:

10.1. kai ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų nuo Tvarkos aprašo 8 punkte nurodyto kreipimosi į pareiškėją be pateisinamos priežasties iš jo negaunama dokumentų ar informacijos;

10.2. jeigu Tarnybai pateiktą prašymą pareiškėjas atsiima;

10.3. kitais atvejais, jei Tarnybos sprendimo pradėti audito kokybės tyrimą arba jo nepradėti priėmimas nesukeltų teisinių padarinių.

11. Tarnyba apie priimtą sprendimą nutraukti prašymo nagrinėjimą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos raštu arba elektroninėmis priemonėmis informuoja pareiškėją nurodydama vieną ar kelis iš Tvarkos aprašo 10.1–10.3 papunkčiuose nurodytų prašymo nagrinėjimo nutraukimo pagrindų.

12. Prašymo nagrinėjimas baigiamas Tarnybos sprendimu pradėti audito kokybės tyrimą arba Tarnybos sprendimu nepradėti audito kokybės tyrimo, kuriame nurodoma:

12.1. aplinkybės, nustatytos prašymo nagrinėjimo metu;

12.2. teisės aktai, kuriais vadovaujantis parengtas sprendimas;

12.3. sprendimo motyvai ir jo esmė.

13. Tarnybos sprendime pradėti audito kokybės tyrimą, be Tvarkos aprašo 12 punkte nurodytos informacijos, taip pat nurodoma:

13.1. tyrimo inicijavimo pagrindas;

13.2. aplinkybės, leidžiančios manyti, kad auditas atliktas galimai nekokybiškai;

13.3. tyrimo objektas;

13.4. tiriamą auditą atlikusio auditoriaus (toliau – auditorius) vardas, pavardė, auditoriaus pažymėjimo numeris ir (arba) tiriamą auditą atlikusios audito įmonės (toliau – audito įmonė) pavadinimas, kodas, buveinės adresas;

13.5. tyrimui vadovauti, jį atlikti ir jame dalyvauti paskirtų Tarnybos darbuotojų pareigos, vardai ir pavardės;

13.6. tyrimo pradžios data;

13.7. tyrimo pabaigos data;

13.8 prireikus, kita informacija.

14. Tvarkos aprašo 13.6 papunktyje nurodyta audito kokybės tyrimo pradžios data nustatoma atsižvelgiant į Įstatymo 48 straipsnio 7 dalies nuostatas dėl pranešimo apie pradedamą tyrimą pateikimo termino. Nustatant audito kokybės tyrimo pradžios ir pabaigos datą atsižvelgiama į konkrečias su tuo audito kokybės tyrimu susijusias aplinkybes, pavyzdžiui, tiriamo audito apimtį, sudėtingumą, tyrimą atlikti paskirtų Tarnybos darbuotojų skaičių ir užimtumą, tyrimui pasitelktinų ekspertų poreikį. Bet kurio audito kokybės tyrimo trukmė negali būti ilgesnė už Įstatymo 48 straipsnio 8 dalyje nustatytą trukmę.

15. Tvarkos aprašo 12 punkte nurodyti sprendimai priimami tik Audito priežiūros komitetui dėl jų pateikus nuomonę. Sprendime esanti informacija yra konfidenciali. Informacija apie asmens, pateikusio prašymą, duomenis neteikiama, išskyrus Įstatymo 51 straipsnio 1 dalyje nurodytus atvejus.

16. Tarnybos sprendimas pradėti audito kokybės tyrimą gali būti priimtas, jei pareiškėjas pateikia motyvuotą prašymą ir jame nurodomos aplinkybės leidžia manyti, kad prašomas ištirti auditas gali būti atliktas nekokybiškai. Priimant sprendimą dėl tokių tyrimų inicijavimo, vertinamas tokio galimai nekokybiškai atlikto audito poveikis viešajam interesui.

17. Tarnybos sprendimas nepradėti audito kokybės tyrimo gali būti priimtas, kai:

17.1. audito kokybė galėtų būti patikrinta atliekant audito kokybės tikrinimą ar audito kokybės peržiūrą;

17.2. pagal prašyme nurodytas aplinkybes aišku, kad galimi šio audito kokybės trūkumai yra mažareikšmiai (t. y. formalūs ir (ar) techninio pobūdžio reikalavimų neatitikimai (netikslumai), vertintini kaip nereikšmingi pagal visus Tvarkos aprašo 53 punkte nurodytus audito kokybės trūkumų reikšmingumo vertinimo kriterijus);

17.3. prašoma ištirti auditus, dėl kurių galimų kokybės trūkumų Tarnybos sprendimo pradėti audito kokybės tyrimą ar jo nepradėti priėmimo dieną yra suėję arba pagal Įstatymo 48 straipsnio 8 dalyje nustatytą audito kokybės tyrimo atlikimo terminą tyrimo pabaigos dieną bus suėję Įstatymo 56 straipsnio 9 dalyje nustatyti nurodymų ir poveikio priemonių skyrimo senaties terminai;

17.4. teismas ar Tarnyba jau yra priėmusi sprendimą dėl tų pačių audito kokybės dalykų ir asmuo nepateikia naujų faktinių duomenų, leidžiančių ginčyti sprendimą;

17.5. pagal prašyme atlikti audito kokybės tyrimą nurodytas aplinkybes aišku, kad prašoma ištirti veika nesudaro audito kokybės tyrimo objekto.

17.6. prašymo nagrinėjimo metu paaiškėja, kad jis pagal Tvarkos aprašo 6.5 papunktį yra nenagrinėtinas.

18. Jei prašymą teikia valstybių narių ar valstybių ne narių kompetentingos institucijos, be Tvarkos aprašo 17 punkte nurodytų pagrindų, Tarnybos sprendimas nepradėti audito kokybės tyrimo taip pat gali būti priimtas Įstatymo 67 straipsnyje nustatytais pagrindais.

19. Jei prašyme nurodytos aplinkybės susijusios su galimu Įstatymo ir (arba) 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų, kuriuo panaikinamas Komisijos sprendimas 2005/909/EB (toliau – Reglamentas) nuostatų pažeidimu, Tarnybai priėmus sprendimą atsisakyti pradėti audito kokybės tyrimą 17.5 papunktyje nurodytu pagrindu, gautas prašymas nagrinėjamas ir sprendimas pradėti pažeidimo tyrimą ar jo nepradėti priimamas pagal Pranešimų apie galimus pažeidimus teikimo, pažeidimo tyrimo atlikimo, jį atliekančių darbuotojų parinkimo, parengimo ir kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašo nuostatas.

20. Tarnybai priėmus sprendimą nepradėti audito kokybės tyrimo Tvarkos aprašo 17.2 papunktyje nurodytu pagrindu, auditorius ir (ar) audito įmonė apie mažareikšmius audito

kokybės trūkumus, jų ištaisymo ir informacijos apie tai pateikimo terminą informuojami Tvarkos aprašo 43 punkte nustatyta tvarka.

21. Jei Tarnyba, teismas ar kitos institucijos yra pradėjusios nagrinėti klausimus, nuo kurių išsprendimo priklauso Tarnybos sprendimas pradėti audito kokybės tyrimą ar jo nepradėti, šio sprendimo priėmimą Tarnyba gali atidėti iki bus priimti jos, teismo ar kitų institucijų sprendimai minėtais klausimais.

22. Tarnyba per 5 darbo dienas nuo Tvarkos aprašo 12 ir 21 punktuose nurodyto sprendimo pradėti audito kokybės tyrimą, jo nepradėti ar šio sprendimo priėmimą atidėti priėmimo dienos apie priimtą sprendimą raštu arba elektroninėmis priemonėmis informuoja pareiškėją. Tuo atveju, kai priimtas sprendimas audito kokybės tyrimo neatlikti arba sprendimo priėmimą atidėti, Tarnyba taip pat nurodo šio sprendimo priėmimo priežastis.

III SKYRIUS

AUDITO KOKYBĖS TYRIMO PRADŽIA IR JO ATLIKIMAS

23. Tarnyba audito kokybės tyrimą pradeda, kai ji dėl šio audito kokybės tyrimo pagal gautą prašymą ar kitais Įstatymo 48 straipsnio 1 dalyje nurodytais pagrindais yra priėmusi sprendimą pradėti audito kokybės tyrimą.

24. Tarnybos sprendime pradėti audito kokybės tyrimą Įstatymo 48 straipsnio 1 dalies 1 ir 4 punktuose nurodytais pagrindais pateikiama Tvarkos aprašo 12 ir 13 punktuose, išskyrus 12.1 papunktį, nurodyta informacija. Sprendime esanti informacija yra konfidenciali. Sprendimai priimami tik Audito priežiūros komitetui dėl jų pateikus nuomonę.

25. Audito kokybės tyrimas pradamas Tarnybos raštu dėl audito kokybės tyrimo pradžios, kuriuo Tarnyba apie pradedamą audito kokybės tyrimą Įstatymo 48 straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka praneša auditoriui ir audito įmonei ir kreipiasi į auditorių ir (ar) audito įmonės vadovą (ar jo įgaliotą asmenį) dėl audito kokybės tyrimui reikalingų dokumentų ir informacijos pateikimo. Tarnybos rašte dėl audito kokybės tyrimo pradžios nurodomas audito kokybės tyrimo inicijavimo pagrindas, objektas, tiriamą auditą atlikusio auditoriaus vardas, pavardė, auditoriaus pažymėjimo numeris ir (arba) tiriamą auditą atlikusios audito įmonės pavadinimas, kodas, buveinės adresas, nurodomos audito kokybės tyrimui atlikti ir jame dalyvauti paskirtų Tarnybos darbuotojų pareigos, vardai ir pavardės, audito kokybės tyrimo pradžios ir pabaigos datos.

26. Audito kokybės tyrimo pradžioje sudaromas audito kokybės tyrimo planas, kuriame numatoma audito kokybės tyrimo apimtis, detalizuojamos konkrečios tyrimo sritys, nurodomi už jų nagrinėjimą atsakingi darbuotojai. Tyrimo planas yra konfidencialus.

27. Jei audito kokybės tyrimas pradėtas Įstatymo 48 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytais pagrindais, tyrimui yra atrenkami tie atlikti auditai, kurių kokybės peržiūros metu nustatyta audito atlikimo trūkumų, ir (ar) dėl kurių priimtas sprendimas pradėti audito kokybės tyrimą.

28. Jei audito kokybės tyrimas pradėtas Įstatymo 48 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytu pagrindu, tyrimui yra pasirenkamas tas auditas, dėl kurio atlikimo kokybės yra abejojama.

29. Jei audito kokybės tyrimas pradėtas Įstatymo 48 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytais pagrindais, tiriamas tas atliktas auditas, dėl kurio buvo gautas prašymas.

30. Visais atvejais atliekant audito kokybės tyrimą, jei tiriamų atliktų auditų skaičiaus nepakanka tinkamai įvertinti audito kokybę, atsakingas darbuotojas gali nuspręsti tyrimui pasirinkti daugiau tiriamu laikotarpiu atliktų auditų arba kitais laikotarpiais atliktų auditų. Pasirenkant auditą iš senesnio laikotarpio nei tiriamas laikotarpis, šis auditas turi būti atliktas ne seniau, nei prieš dvylika mėnesių nuo tiriamo laikotarpio pradžios.

31. Audito kokybės tyrimą atliekantis ir jame dalyvaujantys Tarnybos darbuotojai privalo būti objektyvūs, nešališki, tyrimo metu siekti Tvarkos aprašo 32 punkte nustatytų tikslų. Tyrimo metu jokie asmenys negali daryti jokio poveikio tyrimą atliekančio ir jame dalyvaujančių darbuotojų veiklai, jeigu jie veikia nepažeisdami šio Tvarkos aprašo ir kitų teisės aktų reikalavimų.

32. Tarnybos darbuotojai, atlikdami audito kokybės tyrimą ir naudodamiesi Įstatymo 49 straipsnio 2 dalyje nurodytomis teisėmis, tiria ir analizuoja su tiriamu auditu susijusią rašytinę ir žodinę informaciją tam, kad:

32.1. nustatyti, kaip laikomasi tarptautinių audito standartų nuostatų;

32.2. nustatyti, kaip laikomasi nepriklausomumo ir kitų profesinės etikos principų;

32.3. įvertintų auditui panaudotų išteklių kokybę ir kiekybę, gautą atlyginimą už auditą;

32.4. nustatyti, kaip laikomasi Reglamento, Įstatymo ir kitų, su auditu atlikimu susijusių, teisės aktų reikalavimų.

33. Tarnybos darbuotojai, atlikdami audito kokybės tyrimą, privalo:

33.1 vadovautis Įstatymu, Reglamentu, šiuo Tvarkos aprašu ir kitais teisės aktais;

33.2. atsisakyti tęsti audito kokybės tyrimą ir pranešti savo tiesioginiam vadovui ar Tarnybos direktoriui visas reikšmingas aplinkybes, jei paaiškėja, kad gali būti pažeistas nepriklausomumo principas;

33.3. surinkti išsamius įrodymus, kuriais remdamiesi galėtų pareikšti pagrįstą nuomonę, ar audito kokybės tyrimo metu nustatyta ar nenustatyta audito kokybės trūkumų.

34. Audito kokybės tyrimas turi būti baigtas iki Tarnybos sprendime pradėti audito kokybės tyrimą nurodytos audito kokybės tyrimo pabaigos datos. Audito kokybės tyrimas sustabdomas ir nutraukiamas Tvarkos aprašo IV skyriaus nustatyta tvarka ir pagrindais, audito kokybės tyrimo rezultatai pateikiami Tvarkos aprašo V skyriaus nustatyta tvarka.

35. Kai dėl objektyvių priežasčių audito kokybės tyrimas negali būti baigtas iki Tarnybos sprendime pradėti audito kokybės tyrimą nustatytos audito kokybės tyrimo pabaigos datos, Tarnybos direktoriaus sprendimu audito kokybės tyrimo atlikimo terminas gali būti pratęstas nurodant vėlesnę audito kokybės tyrimo pabaigos datą. Jei pratęsto audito kokybės tyrimo trukmė būtų ilgesnė už trukmę, nustatytą Įstatymo 48 straipsnio 8 dalyje, prieš priimdama tokį sprendimą dėl termino pratęsimo Tarnyba kreipiasi į Audito priežiūros komitetą dėl nuomonės pateikimo.

IV SKYRIUS

AUDITO KOKYBĖS TYRIMO SUSTABDYMAS IR NUTRAUKIMAS

36. Audito kokybės tyrimas laikomas sustabdytu ir jo atlikimo terminas neskaičiuojamas šiais atvejais:

36.1. kai laikinai negaunama audito kokybės tyrimui atlikti būtinos informacijos, dokumentų, paaiškinimų;

36.2. kai teismas ar kitos institucijos yra pradėjusios nagrinėti klausimus, nuo kurių išsprendimo priklauso audito kokybės tyrimo metu nagrinėjamų klausimų išsprendimas;

36.3. kitais atvejais, kai audito kokybės tyrimas dėl objektyvių priežasčių laikinai negali būti atliekamas.

37. Kai audito kokybės tyrimas laikinai neatliekamas Tvarkos aprašo 36.1 papunktyje numatytu atveju, audito kokybės tyrimo atlikimo terminas neskaičiuojamas nuo Tarnybos kreipimosi dėl trūkstamos informacijos, dokumentų, paaiškinimų dienos ir pradedamas vėl skaičiuoti, kai gaunami trūkstami dokumentai ar informacija.

38. Kai audito kokybės tyrimas laikinai neatliekamas Tvarkos aprašo 36.2 papunktyje numatytu atveju, audito kokybės tyrimo atlikimo terminas neskaičiuojamas nuo

informacijos apie teismo ar kitos institucijos nagrinėjamus klausimus paaiškėjimo dienos ir vėl pradedamas skaičiuoti, kai Tarnyba gauna informaciją apie teismo ar kitos institucijos šiais klausimais priimtus sprendimus.

39. Kai audito kokybės tyrimas laikinai neatliekamas kitais atvejais, audito kokybės tyrimo atlikimo terminas neskaičiuojamas nuo aplinkybių, dėl kurių jis laikinai negali būti atliekamas, paaiškėjimo dienos ir vėl pradedamas skaičiuoti, kai aplinkybės, dėl kurių jis buvo sustabdytas, pašalinamos arba kitaip išnyksta.

40. Tarnybos sprendime pradėti audito kokybės tyrimą nurodytas tyrimo atlikimo terminas laikomas pratęstu tiek dienų, kiek dienų jis nebuvo skaičiuojamas.

41. Tarnybos sprendimu audito kokybės tyrimas gali būti nutraukiamas šiais atvejais, kai:

41.1 audito kokybės tyrimo metu paaiškėja, kad tiriamo audito kokybės trūkumai yra mažareikšmiai;

41.2. sueina Įstatymo 56 straipsnio 9 dalyje nustatyti nurodymo (nurodymų) ir (ar) poveikio priemonės (priemonių) už galimus tiriamo audito kokybės trūkumus skyrimo senaties terminai;

41.3. aplinkybės, dėl kurių audito kokybės tyrimas buvo sustabdytas, negali būti pašalintos ar negali išnykti;

41.4. audito kokybės tyrimas negali būti atliekamas dėl kitų objektyvių priežasčių.

42. Apie audito kokybės tyrimo nutraukimą ir jo priežastis ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo nutraukti audito kokybės tyrimą priėmimo dienos raštu arba elektroninėmis priemonėmis informuojamas auditorius ir audito įmonė.

43. Kai audito kokybės tyrimas nutraukiamas Tvarkos aprašo 41.1 papunkčio pagrindu, auditorius ir (ar) audito įmonė raštu arba elektroninėmis priemonėmis, be Tvarkos aprašo 42 punkte nurodytos teikiamos informacijos, taip pat informuojami apie nustatytus mažareikšmius audito kokybės trūkumus, ir tuo atveju, kai šiuos trūkumus galima ištaisyti, nurodomas šių trūkumų ištaisymo ir informacijos apie tai pateikimo Tarnybai terminas, kuris turi būti ne trumpesnis kaip 3 mėnesiai. Nurodytas terminas gali būti pratęsiamas gavus motyvuotą auditoriaus ir (ar) audito įmonės prašymą, kuriame išdėstytos objektyvios priežastys, dėl kurių per šį terminą mažareikšmių audito kokybės trūkumų ištaisyti negalima.

44. Jei auditorius ir (ar) audito įmonė per Tarnybos nurodytą terminą neištaiso mažareikšmių audito kokybės trūkumų ir (ar) apie tai nepateikia informacijos, Tarnyba gali atlikti audito kokybės tikrinimą arba kreiptis į Lietuvos auditorių rūmus, kad būtų atlikta auditoriaus ir (ar) audito įmonės audito kokybės peržiūra, o tuo atveju, kai pagal Tvarkos aprašo 17.2 papunktį buvo priimtas sprendimas audito kokybės tyrimo nepradėti, audito kokybės tyrimas gali būti pradedamas.

V SKYRIUS

AUDITO KOKYBĖS TYRIMO REZULTATŲ PATEIKIMAS

45. Audito kokybės tyrimo ataskaitos projektas parengiamas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo audito kokybės tyrimo pabaigos datos. Tarnybos nustatyta tvarka suderintas audito kokybės tyrimo ataskaitos projektas raštu arba elektroninėmis priemonėmis pateikiamas auditoriui ir audito įmonei.

46. Auditorius ir audito įmonė savo atsiliepimus dėl audito kokybės tyrimo ataskaitos projekto turi teisę pateikti per 5 darbo dienas po jo įteikimo dienos.

47. Jei audito kokybės tyrimo ataskaitos projektas auditoriui ir audito įmonei siunčiamas elektroniniu paštu, auditoriaus ir (ar) audito įmonės Tarnybai nurodytu ar oficialiai deklaruotu ir Lietuvos auditorių rūmų interneto svetainėje skelbiamu elektroninio

pašto adresu, projekto įteikimo data yra laikoma kita darbo diena, skaičiuojant nuo dienos, kada tas projektas buvo išsiųstas.

48. Jei audito kokybės tyrimo ataskaitos projektas auditoriui ir audito įmonei siunčiamas registruotu laišku su įteikimo pranešimu jo Tarnybai nurodytu ar oficialiai deklaruotu ir Lietuvos auditorių rūmų interneto svetainėje skelbiamu buveinės ar gyvenamosios vietos adresu, projekto įteikimo data yra laikoma 10 darbo diena, skaičiuojant nuo dienos, kada tas projektas buvo išsiųstas.

49. Tarnyba ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo auditoriaus ir audito įmonės atsiliepimų dėl audito kokybės tyrimo ataskaitos projekto pateikimo ar jų pateikimo termino pabaigos datos, išnagrinėjusi atsiliepimų turinį, parengia ir patvirtina galutinę ataskaitą ir ją raštu ar elektroninėmis priemonėmis pateikia auditoriui ir audito įmonei.

50. Tarnyba per 10 darbo dienų nuo galutinės audito kokybės tyrimo ataskaitos, kurioje konstatuota audito kokybės trūkumų, patvirtinimo dienos kreipiasi į auditorius, audito įmones, kitus fizinius ir juridinius asmenis bei institucijas dėl Tvarkos aprašo 52 punkte nurodytam teikimui parengti trūkstamos informacijos ir (ar) dokumentų pateikimo ir nurodo ne trumpesnę kaip 10 ir ne ilgesnę kaip 20 darbo dienų terminą šiai informacijai ir (ar) dokumentams pateikti.

51. Kai Tvarkos aprašo 50 punkte nurodyta Tarnybos prašoma informacija ir (ar) dokumentai dėl objektyvių priežasčių negali būti pateikti per Tarnybos nurodytą terminą, gavusi motyvuotą informaciją ir (ar) dokumentus teikiančiųjų asmenų prašymą, Tarnyba šį terminą gali pratęsti.

52. Teikimą dėl nurodymo (nurodymų) ir (ar) poveikio priemonės (priemonių) skyrimo audito įmonei, auditoriui, audito įmonės darbuotojui, bet kuriems kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims, kurie nesilaikė Įstatymo ir (ar) Reglamento reikalavimų, Tarnyba parengia ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visos šiam teikimui parengti reikalingos informacijos ir (ar) dokumentų gavimo dienos. Teikimas rengiamas pagal Įstatymo 57 straipsnio ir Tvarkos aprašo 53-56 punktų nuostatas.

53. Pagal Įstatymo 57 straipsnio 1 dalies 1 punktą vertinant audito kokybės trūkumų reikšmingumą turi būti vertinama:

53.1. ar auditorius suplanavo ir atliko audito procedūras taip, kad jis sugebėtų gauti pakankamus tinkamus audito įrodymus tam, kad galėtų padaryti pagrįstas išvadas, kuriomis grindžiama auditoriaus nuomonė;

53.2. ar įvertinus atlikto audito darbo dokumentus kitas auditorius, anksčiau nesusijęs su auditu, gali suprasti atliktų audito procedūrų pobūdį, atlikimo laiką ir apimtį, audito procedūrų rezultatus ir surinktus audito įrodymus bei reikšmingus audito metu pastebėtus dalykus, dėl jų padarytas išvadas ir svarbiausius profesinius sprendimus, kuriais remiantis tokios išvados buvo padarytos;

53.3. ar auditoriaus pateikta nuomonė apie audituotas finansines ataskaitas yra pagrįsta pakankamais ir tinkamais audito įrodymais;

53.4. ar nustatyti audito atlikimo trūkumai yra atsitiktiniai ir ne sisteminiai;

53.5. ar tokio pobūdžio trūkumai nustatyti pirmą kartą;

53.6. ar nustatyti audito atlikimo trūkumai turėjo (galėjo turėti) reikšmingos įtakos audituotos įmonės finansinių ataskaitų vartotojams.

54. Pagal Įstatymo 57 straipsnio 1 dalies 2 punktą vertinant atsakingo asmens atsakomybės dydį vertinama, pavyzdžiui, atsakingo fizinio asmens einamų pareigų, atliekamų funkcijų turinys, jo pavaldumas aukštesnes pareigas einantiems asmenims, atsakingo fizinio ar juridinio asmens veikos, dėl kurių atsirado audito kokybės trūkumų, ar Įstatymo ir (ar) Reglamento reikalavimų pažeidimų, pobūdis ir mastas.

55. Pagal Įstatymo 57 straipsnio 1 dalies 3 punktą atsakingo asmens finansinis pajėgumas vertinamas tada, kai teikiamas siūlymas skirti Įstatymo 56 straipsnio 4 dalies 6 punkte nurodytą poveikio priemonę. Vertinant atsakingo asmens finansinį pajėgumą

vertinamos jo vykdomos audito ar kitos ūkinės komercinės veiklos, su kuria susijęs padarytas pažeidimas, praėjusių paskutinių metų metinės pajamos ir metinis rezultatas.

56. Pagal Įstatymo 57 straipsnio 1 dalies 3 punktą vertinant atsakingo asmens dėl pažeidimų gautų pajamų, kitokios turinės naudos, išvengtų nuostolių ar padarytos žalos dydį remiamasi audito kokybės tyrimo metu nagrinėta informacija.

57. Kai dėl objektyvių priežasčių audito kokybės tyrimo ataskaitos projektas, audito kokybės tyrimo ataskaita ar Tarnybos teikimas dėl nurodymo (nurodymų) ir (ar) poveikio priemonės (priemonių) skyrimo audito įmonei, auditoriui, audito įmonės darbuotojui, bet kuriems kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims, kurie nesilaikė Įstatymo ir (ar) Reglamento reikalavimų, negali būti parengti ir pateikti per Tvarkos aprašo 45, 49 ir 52 punktuose nustatytus terminus, šiuos terminus Tarnybos direktorius gali pratęsti.

58. Tarnyba, prieš duodama nurodymą (nurodymus) ir (ar) skirdama poveikio priemonę (priemonių) audito įmonės darbuotojams, bet kuriems kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims, kurie nesilaikė Įstatymo ir (ar) Reglamento nuostatų, juos raštu arba elektroninėmis priemonėmis informuoja apie audito kokybės tyrimo ataskaitoje nurodytus jų padarytus pažeidimus. Taip pat Tarnyba Įstatymo 56 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka apie Audito priežiūros komiteto posėdį informuoja visus asmenis, dėl kurių veiksmų svarstomas nurodymų ir (ar) poveikio priemonių skyrimo klausimas, ir nustato terminą paaiškinimams dėl audito kokybės tyrimo ataskaitos, kurioje konstatuota audito kokybės trūkumų, pateikti.

59. Audito kokybės tyrimo ataskaita, kurioje konstatuota audito kokybės trūkumų, ir kita su ja susijusi medžiaga, įskaitant gautus Tvarkos aprašo 58 punkte nurodytus paaiškinimus, teikiama svarstyti Audito priežiūros komitetui. Audito priežiūros komitetui kartu su šia ataskaita ir medžiaga pateikiamas Tarnybos teikimas dėl nurodymo (nurodymų) ir (ar) poveikio priemonės (priemonių) skyrimo audito įmonei, auditoriui, audito įmonės darbuotojui, bet kuriems kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims, kurie nesilaikė Įstatymo ir (ar) Reglamento reikalavimų.

60. Audito priežiūros komiteto posėdyje apsvaščius audito kokybės tyrimo metu nustatytus audito kokybės trūkumus, Tarnybos teikimą dėl nurodymo (nurodymų) ir (ar) poveikio priemonės (priemonių) ir Audito priežiūros komitetui pateikus dėl jų nuomonę, Tarnybos direktorius per 10 darbo dienų priima sprendimą dėl audito kokybės tyrimo rezultatų ir nurodymo (nurodymų) ir (ar) poveikio priemonės (priemonių) skyrimo.

61. Informacija apie priimtus Tvarkos aprašo 60 punkte nurodytus sprendimus teikiama, skelbiama ir šie sprendimai vykdomi Įstatymo 56 straipsnio 8 dalyje, 58 ir 59 straipsniuose nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS

DARBUOTOJŲ, ATLIEKANČIŲ AUDITO KOKYBĖS TYRIMĄ, PARINKIMAS, PARENGIMAS IR KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS

62. Tarnybos darbuotojas gali būti parenkamas atlikti audito kokybės tyrimą, jeigu:
62.1. jo patirtis ir žinios atitinka Įstatymo 49 straipsnio 1 dalyje ir Tvarkos aprašo 63 punkte nustatytus reikalavimus;

62.2. jis yra nepriklausomas nuo auditoriaus, audito įmonės, asmens, pateikusio prašymą, ir kontrolieriaus, atlikusio tiriamo audito kokybės peržiūrą.

63. Audito kokybės tyrimui vadovaujantis, jį atliekantys ir jame dalyvaujantys Tarnybos darbuotojai turi išmanyti:

63.1. tarptautinius audito standartus;

63.2. teisės aktus, reglamentuojančius auditorių ir audito įmonių viešąją priežiūrą;

63.3. teisės aktus, reglamentuojančius buhalterinės apskaitos tvarkymą ir finansinių ataskaitų sudarymą;

63.4. teisės aktus, reglamentuojančius audito atlikimą;

63.5. teisės aktus, reglamentuojančius viešojo intereso įmonių buhalterinės apskaitos tvarkymą, finansinių ataskaitų sudarymą ir audito specifiką.

64. Audito kokybės tyrime dalyvaujantys darbuotojai turi atitikti visus Tvarkos aprašo 62 punkte nustatytus reikalavimus, išskyrus Įstatymo 49 straipsnio 1 dalyje nustatytą patirties reikalavimą.

65. Tyrimą atliekančių ir jame dalyvaujančių Tarnybos darbuotojų profesinė kvalifikacija keliama taip, kad jie atitiktų Tvarkos aprašo 63 punkto reikalavimus.

66. Tarnybos darbuotojų kvalifikacija keliama Tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.

Finansinių ataskaitų audito
kokybės tyrimo atlikimo, jį
atliekančių darbuotojų parinkimo,
parengimo ir kvalifikacijos
kėlimo tvarkos aprašo priedas

(Finansinių ataskaitų audito kokybės tyrimo ataskaitos forma)

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AUDITO KOKYBĖS TYRIMO ATASKAITA

_____
(sudarymo data)

_____
(sudarymo vieta)

I. Bendroji dalis.

Šioje dalyje turi būti nurodoma:

- tyrimo atlikimo pagrindas;
- tirtą auditą atlikusios audito įmonės pavadinimas, kodas, buveinės adresas;
- tirtą auditą atlikę auditoriai – jų vardai, pavardės, auditoriaus pažymėjimo numeriai nurodant informaciją apie tai, ar auditoriai yra tirtą auditą atlikusios audito įmonės dalyviai ar partneriai;
- tyrimo inicijavimo pagrindas;
- tyrimo objektas;
- tyrimą atlikusių ir jame dalyvavusių Tarnybos darbuotojų vardai, pavardės, pareigos;
- tyrime dalyvavusio eksperto, jei jis buvo pasitelktas, vardas ir pavardė;
- tyrimo pradžios, pabaigos data ir, jei tyrimas buvo sustabdytas, jo sustabdymo laikotarpis;
- trumpas tirtą auditą atlikusios audito įmonės veiklos tirtu laikotarpiu (esant poreikiui ir kitu ataskaitiniu laikotarpiu) aprašymas pateikiant informaciją apie:
  - audito įmonėje dirbančių ir dirbusių darbuotojų skaičių išskiriant auditorių, auditoriaus išvadas pasirašiusių auditorių, auditorių padėjėjų ir kitų darbuotojų skaičių;
  - veiklos pajamas išskiriant pajamas iš audito viešojo intereso įmonėse, pajamas iš audito ne viešojo intereso įmonėse, pajamas iš užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų, taip pat nurodant informaciją apie minėtų pajamų pasiskirstymą procentais;
  - atliktų auditų skaičių, išskiriant auditus, atliktus viešojo intereso įmonėse, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditus ir kitų įmonių, įstaigų, organizacijų auditus, kuriose pagal teisės aktų reikalavimus auditas yra privalomas;
  - audito įmonės kokybės kontrolės sistemos trumpas apibūdinimas (procedūros, kuriomis užtikrinama kokybės kontrolė, ir jų reglamentavimas).

- trumpas tirtą auditą atlikusio auditoriaus veiklos aprašymas pateikiant informaciją apie auditoriaus atliktų auditų skaičių ir išskiriant auditus, atliktus viešojo intereso įmonėse, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditus ir kitų įmonių, įstaigų, organizacijų, kuriose pagal teisės aktų reikalavimus auditas yra privalomas, auditus.

II. Tyrimo eigos aprašymas ir nustatyti trūkumai

Šioje dalyje turi būti nurodoma:

- tirtas laikotarpis;
- tyrimui atlikti pasirinktų atliktų auditų ir konkrečių tyrimo sričių atrankos kriterijai ir taikytos atrankos procedūros;
- trumpas tyrimo eigos aprašymas;
- tyrimo metu pastebėti trūkumai dėl:
  - Reglamento, Įstatymo ir kitų teisės aktų laikymosi nurodant:
    - ∨ jų atsiradimo aplinkybes;
    - ∨ kokių konkrečių Reglamento, Įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatų nebuvo laikomasi (jei buvo audituojamos viešojo intereso įmonės, nurodyti, ar buvo laikomasi viešojo intereso įmonių veiklą ir jų auditą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų);
  - audito kokybės kontrolės sistemos audito įmonėje nurodant:
    - ∨ jų atsiradimo aplinkybes;
    - ∨ kokių konkrečių tarptautinių audito standartų ir kitų teisės aktų nuostatų nebuvo laikomasi;
  - profesinės etikos principų laikymosi nurodant:
    - ∨ jų atsiradimo aplinkybes;
    - ∨ kokių konkrečių Įstatymo, kitų teisės aktų ir Buhalterijų profesionalų etikos kodekso nuostatų nebuvo laikomasi;
  - tarptautinių audito standartų laikymosi nurodant:
    - ∨ jų atsiradimo aplinkybes;
    - ∨ kokių konkrečių tarptautinių audito standartų nuostatų nebuvo laikomasi;
- auditui panaudotų išteklių kokybės ir kiekybės, už auditą gauto atlyginimo įvertinimas, nustatyti trūkumai.

III. Išvados

Šioje dalyje turi būti apibendrinami tyrimo metu nustatyti trūkumai dėl:

- Reglamento, Įstatymo ir kitų teisės aktų laikymosi;
- audito kokybės kontrolės sistemos;
- profesinės etikos principų laikymosi;
- tarptautinių audito standartų laikymosi;
- auditui panaudotų išteklių kokybės ir kiekybės bei už auditą gauto atlyginimo;
- kiti tyrimo metu nustatyti trūkumai.

Atsakingas darbuotojas

_____

(parašas)

_____

(vardas, pavardė)